

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Regul. & trans. ad relig. Consilium CCCCLIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

est studiorum (quæ piam causam appellatione quoque continentur, Bart. in l. 1. *Solutio matrim.*) hæc incorporationes sunt concessæ: saltem non sic, quin ad contributionem requisiti supplementi revocari quoque debeant alij decimarum possessoribus; debetque eisdem Dominos procliviores facere, quod in Concilio Brabantia ita iudicatum sit, quoad decimas, quas hi novi Canonici habent in Holsbeeke. Nam licet exemplis iudicandum non sit, l. *Nemo C. De sentent.* huiusmodi tamen tam ampli Concilij, ubi multorum oculis, multorum iudicij, in multorum manibus causæ proposita definiuntur, iudicium in observatione haberi debet; si non ad necessariam sequelam, saltem ad opportunam incitationem; præsertim in tanta causæ iustitiâ, quam his paucis nos deduxisse, & demonstrasse speramus.

De Regul. & transf. ad relig.

SUMMARIVM.

Regionis professio.

1. 8. Professio ante annum probationis completam facta est hodie omnino nulla.
2. Professio tacita post annum probationis an hodie inducatur ex perseverantia in Monasterio & gestatione habitus professorum.
3. 5. Professio nulliter facta ante finitum probationis annum an convalescat hodie ex perseverantia in Monasterio & gestatione habitus professorum.
4. 6. Professio tacita an hodie & qualem inducat obligationem.
7. Professio expressa ante finitum probationis annum facta nullitas an post quinquennium proponi possit.
9. Intellectus cap. 19. Sess. 25. De regular.

CONSILIUM CCCCLIV.

INNOCENTII Quarti Papæ speciali constitutione, in c. 1. *De regularib. lib. 6.* monasticam religionem profiteri volentibus permittitur professionis potestas post annum probationis elapsam: & quidem Prædicatoribus aut Minoribus ex sequente conclusione Alexandri Quarti, in c. 2. eod. tit. lib. 6. cum ea restrictione, ut quandoque ante plenè & consummatè lapsum hunc probationis annum, nullius professio recipi possit, & aliter recepta sit nulla: ut sic citius profitentem ipsa professio Ordini non obliget. Hanc Alexandri restrictionem Bonifacius Octavus deinde extendit ad omnes Mendicantium Ordines, c. *Constitutionem eod. tit. prioris juris de faciendâ & recipiendâ professione etiam ante lapsum probationis annum libertate relicta*, quoad alios religionis non Mendicantium Ordines, d. c. 2. *vers. in alijs autem, c. Ad apostolicam c. Statuimus de regular.* quam in alijs Ordinibus libertatem tandem etiam sustulit sacrum Concilium Tridentinum; quo caveretur, Sess. 25. *De regularib. c. 15. Ne quisque in quacumque religione tam virorum quam mulierum, qui minore tempore, quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem admittatur; eaq. professio antea facta sit nulla, nullamq. inducat obligationem ad alicuius regulæ, vel religionis, vel Ordinis observationem, aut ad alios quoscumque effectus.*

Ex hoc sic transformante novo decreto in questionem venit, an cum expressa professio ante probationis annum emissâ sic sit nulla, ut nunc amplius non obliget; saltem subsequens, post probationis annum præterlapsum, tacita professio per subsistentiam in Monasterio, & gestationem habitus professorum valeat, & antecedentem durante adhuc probationis anno expressæ & formaliter invalidè factam professionem, validam faciat & confirmet: non ad hoc tantum, ut Religiosus religioni obstringatur, sed ad hoc quoque, ut Monasterio, in quo sic professus est, obligetur, & sibi vicissim obligatum habeat ipsum Monasterium, c. *Ex parte de regular. d. c. 1. eod. ut. l. 6. De tacita professione per gestationem habitus professorum per & post annum probationis, nullam specialem mentionem fecit dictum conciliare decretum, d. Sess. 25. c. 15. sed dumtaxat de expressa, facta ante lapsum probationis annum, argum. l. Si verò §. de viro Solutio matrim.* Quo fit, ut videri possit nihil ex iure veteri eâ in parte mutatum de tacita professione ex gestatione habitus professorum per & post probationis annos, *Clement. Eos De regular. & ibi gloss. d. c. Ex parte*, ideoque etiam adhuc sic tacite seu præsumptivè fieri censetur professio per continuationem in Monasterio & gestationem habitus.

Illud itaque manet in questione & controversiâ, an expressa professio nulliter seu inutiliter in manibus Superioris vel Monasterij facta ante finitum probationis annum, convalescat & ratificetur per sequentem seu continuatam habitus professorum gestationem, lapso probationis anno; ut is, qui non obligatur religioni ex formali & expressâ professione contra juris prohibitionem facta, saltem obligetur ex sequente tacita? Et sanè inutiliter etiam alio modo factam professionem, veluti à minore olim quatuordecim, cap. 1. *De regularib. lib. 6.* nunc in Concilio Tridentino sedem annorum, d. Sess. 25. c. 15. *De regular.* ratam haberi posse per aliam vel expressam vel tacitam ex gestatione habitus professorum professionem manifestum est, d. c. 1. in verb. *quod si per totum.*

Ceterum dicti conciliaris decreti præcisiore verba difficultatem faciunt: ob id, quod non hoc tantum caveant, *Quod ante probationis annum finitum facta professio sit nulla*, sed præterea nullam inducat obligationem ad alicuius regulæ vel Religionis, vel Ordinis observationem, aut ad alios quoscumque effectus: cum supradictæ Alexandri & Bonifacij constitutiones de Ordinibus Mendicantium, eatenus quidem annullent sic factam professionem, ut sic nulliter professus non obligetur Ordini illi, in quo professus est, d. c. *vers. quod si forte*; obligetur tamen generaliter Religioni alicui. Quem professionis tacitæ vel expressæ effectum videtur sustulisse dicti Concilij Tridentini nova constitutio; quæ tam formalibus & latè patentibus verbis tollit quoscumque effectus sic nulliter factæ professionis intra probationis annum, d. c. 15. Sess. 25. *De regular.* Prout de eo extat Interpretum Concilij declaratio, super Lucensi quadam questione, his verbis: *Non obligatur quis ex professione sive tacite sive expressæ intra annum probationis emissâ; neque in specie neque in genere religioni.* Et sanè verius nobis videtur ratificationis hîc

nis hic nullam cadere considerationem ex actu, qui alia ratione fieri potest, quam animo ratificandi; puta ex verecundia, ex reverentia, ex falsa credulitate; & quem canon tam præcisè annulat, & cui quoscumque juris effectus detrahit, *Narrus conf. 44. nu. 4. de regular.* ita ut ex accessione sequentis gestationis habitus professorum non purgetur vitium nullitatis, quo infecta fuit anticipata illa professio; ut iam retrò videatur etiam expressè inutiliter professus. Ad hoc enim malo & invalido fundamento (ut inquit Lopus, *allegat. 4. in fine*) causari non potest aliqua ratificatio, præsertim quòd sic inutiliter recepta professio culpam non careat: quippe inducit Superiori recipienti talem professionem, ultra suspensionem, alias penas, *d. versio. quod si forte*; ex quibus iniicitur impedimentum recipiendi novam professionem, perinde tacitam, ut expressam; sine qua receptione non satis potest intelligi obligatio ad certam Religionem seu observantiam regularem, *d. allegat. 4.* Alioqui sanè si aliter dicatur, hoc est, si sequenti continuationi gestationis habitus professorum post probationis annum, vis & potestas ratificationis attribueretur, modici effectus esset hæc juris prohibitio; & non rebus ipsis, sed verbis lex posita diceretur; quod planè absurdum esset, *c. commissæ vers. Ne statutum De elect. lib. 6.*

- 4 Veritas itaque juris in eo residere videtur, quòd in tam intensa juris prohibitionem & actus annullationem, non possit constitui aliqua sic nulliter facta professionis ratificatio, aut vitij per illam contracti purgatio, ad inutilem professionem, utilem faciendam ex sequenti vel expressa vel tacita professione. Posse quidem induci obligationem ex gestatione habitus professorum, velut ex tacita professione, sed quæ non obliget sic profitentem illi Ordini vel Monasterio, in quo in tali habitu infra annum probationis suscepto perseverat; obliget tamen in genere alicui Religioni; ita ut ad sæculum, sæcularemque vitam redire non possit; sed possit & debeat transire ad aliquod aliud Monasterium cuiuscumque Religionis, etiam quod laxiorem minusque strictam regulam habeat, *d. c. Constitutionem in fine De regularib. lib. 6. Glossa in verb. vestro ordini in d. c. 2.* Et ita quidem ad aliam Religionem transire, ut in eà, in quâ sic nulliter intra annum probationis professus fuit, permanere non possit; sed bene ad aliam transire, quæ strictiorem regulam habeat, ac deinde post talem transitum redire ad illam priorem; quasi per talem mutationem seu transitum purgetur vitium contentum in præcedente professione, facta intra annum probationis: quam elegantem & practicam profitendi rationem tradit præfatus Lopus, *d. allegat. 4. in fine.*

Ex hac sic deducta juris ratione, expeditè resolvitur potest quæstio, quæ proponitur de expressa professione, quam Frater Rudolphus in decimo probationis anni mense in Ordine Carthusiensis fecit, & in eo illiusque professorum habitu per decennium exinde perseveravit; erroneâ opinione ac persuasione, quòd ex eà professione ex die illius irrevocabiler dicto Ordini, in quo sic

nulliter professus fuit, obligatus fuerit, *Favor. in c. Quia in insula De regularib.* Nam edoctus dicto conciliarij decreto, atque item statuto Ordinis Carthusiensis, quod similem omnino habet prohibitionem, etiam ad vicissimum ætatis annum extensam, aciem cogitationis intendente dicti Ordinis severitate, & austeritate, cui per teneriorem valetudinem experitur se imparem; de transitu ad aliam laxiorem Religionem cogitare coepit, & ad illam se dimittere; scèq; rurâ conscientiam perinde in foro poli seu animæ, ut foro iudicij id facere posse deprehendit. Minus enim scrupulosa & anceps est hæc quæstio in eo, qui de reversione ad sæculum non cogitat, *Baldus con. fil. 111. Quidam juvenis vol. 1.* sed dumtaxat de mutatione non de refectione Ordinis vel apostasia, sed solum de commutatione, retento semper monachalis & regularis vitæ proposito & statu; ut in habentibus idem symbolum facilius semper solet esse transitus, *d. l. Si quis s. pactus versio. quod in specie de pact. l. An inutilis De acceptat.* In quam commutationem & transitum dicti Fratris superiores, sine remorsu conscientie se concedere posse, vel ex eo intelligere possunt, quòd secundum supra prædicta nunquam habuerint prædictum Fratrem Rudolphum obligatum seu obligatum suo Carthusiensis Ordini ex dicta anticipatâ, & sic nulliter factâ expressâ professione ante lapsum probationis annum, *d. versio. quod si forte*; & quæ tacitè & præsumptivè ex intentione habitus professorum, post lapsum annum inducitur professio, eum obligaverit quidem, sed non nisi in genere cuiuscumque approbatæ Religionis, *d. c. Constitutionem in fine* ut illi merito permittenda sit liberior ad aliquem alium transitus; concurrente præsertim tam iustâ infirmioris & tenerioris valetudinis consideratione in severiore & austriore huius Ordinis Carthusiensis regulâ, cui Frater Rudolphus se imparem & insufficientem sentit & agnoscit. consultiusque ob id sit laxioris regulæ, cui plenè satisfacere possit, potestatem illi permittit; quàm adificandi ad gehennam, occasionem relinquere in ea, cui se imparem verè non affectatè agnoscit.

ADDITIO

ABSOLVITUR hoc responso ex secunda parte novæ collectionis statutorum ordinis Carthusiensis, *cap. 18.* prolatus & nobis propositus est articulus, sub hoc verborum tenore: *professionem tacitam in nostro Ordine non habemus neque permitimus sed omnes volumus expresse & publice professos.* Cuius sanè statuti validitate præsuppositâ; præsuppositâ quoque prædictorum statutorum Apostolicâ approbatione, plus putamus dicto Fratri Rudolpho permittendum esse, ut ad sæculum redire possit; & in eo in sacerdotali statu, in quo iam olim est, necnon sæculari Ecclesiastico habitu vivere, velut neque Ordini, neque Religioni obligatus. Non Ordini, propter anticipatam nulliter factam expressam professionem, quam Canon Concilij Tridentini nullum omnino effectum operari vult, *d. c. 15. sess. 25.* Neque etiam Religioni, ex tacita professione per gestationem habitus, quam dictum statutum Ordinis abolet, & inefficacem reddit.

Ita ut in hac libertate ad alterutrum Frater Rudolphus se componere possit: tamen, & cum minore conscientie scrupulo, ad aliam Religionem etiam laxiorem transire, quasi illi aliquo modo in conscientia obligatus, *Bald. d. conf. 111. nu. 2.* Quo conscientie scrupulo si non movetur, ut non moveri eum debere ex præmissis videtur, uti poterit juris potestate, atque illum absolute & præcisè deponere; ne non scrupulum deponendo, etiam in errore juris ad gehennam ædificet; habendo conscientiam nimis scrupulosam, & errorem non deponendo, *c. per tuas in fin. De simonia.*

ADDITIO ALTERA.

QUOD nuper resolvimus & scripsimus super nullitate professionis illius, qui illam fecit ante perfectè completum probationis annum, post susceptum habitum in Ordine Carthusiensis ex decreto Concilij Tridentini, *sess. 25. c. 15. De regular.* & statuti Ordinis Carthusiensis in quaestione pertrahitur; * anne videlicet proponendæ hujus nullitatis potestas tempore sit conclusa, ex alio dicti Concilij sequente capite, *d. sess. 25. c. 19. De regularib.* quo tantum videtur permitti reclamationis & contradictionis potestas intra quinquennium à die professionis; ita ut huic sic professio obstat videatur plus quam quinquennij præscriptio? Manifesta sanè sunt dicti posterioris decreti seu capituli verba, de his, qui *per vim & metum ante atatem debitam, aut quid simile se professos* con- queri volunt, ut id non possint, nisi intra quinquennium tantum à die professionis: quod an quoque ex ratione similium pertrahi & extendi possit ad professionem inutiliter & nulliter factam, ante finitum probationis annum, ut nec de illo conqueri aut reclamare liceat, nisi intra quinquennium, primà facie non satis expeditum videri posset; idè quod Mart. Azpilcueta Navar. vir magnæ auctoritatis & iudicij, & in casibus conscientie excutiendis admodum exactus, apertè & sine ulla dissimulatione doceat, in 4. commentario *De regularib. §. ult. n. 73. sub fin. operis*, dicti capituli verba sic accipienda esse, ut nec adversus tacitam hanc professionem, per retentionem seu gestationem habitus, contradicendi sit facultas lapsu quinquennij: quasi toto genere contradictionis sublato, quoad tacitam quoque professionem sublata censeatur contradictio; ex causa præcipitæ seu anticipatæ professionis.

Cæterum rem exactius exponendo, nobis potior videtur illa sententia; ut quia ratio similitudinis casum anticipatæ professionis non complectitur, eodem jure non censeantur. * Cùm enim nullitas, quæ confurgit ex anticipatione professionis, adeò sit nulla, ut nullam planè inducat obligationem ad aliquam regulæ observationem, aut ad alios quoscunque effectus, ut habet prius dictum caput, *d. sess. 25. cap. 15. De regularib.* manifestum est ne quidem ex lapsu temporis insequentis aliquid roboris aut adminiculi accedere: ut non facile convalescant, quæ initio nullo modo subsistunt, *c. Non firmatur De reg. iur. lib. 6.* * Resistit enim canon huic professioni, non tantum non assistit; ut est in professione vi, metu, aut errore extorta, aut simulatè facta, *c. 1. De his quæ vi metu sive causa: nam in*

hac quamvis ab initio sit dissensus, voluntas tamen aliqua est, licet coacta; quæ ex succedente lapsu temporis in puram & absolutam voluntatem transit, & sic vitium involuntarij inde purgatur, *l. si mulier §. si metu de eo quod met. caus.* ut non presumantur vi, metu, errore, aut simulatione fecisse, qui in eo non persistunt, sed ex tam longo tempore & perseverantiâ præsumuntur eam opinionem deposuisse. At verò qui ante annum probationis profitentur, non tantum vitiosè, sed etiam nihil agunt, *Institut. Quib. ex caus. manumit. non licet in princ.* & sic ne hoc quidem, ut lapsu quinquennij valere possit quod egerunt: quia nullam radicem jecit professio, ejusdemque omnem effectum excludunt intesa dicti prohibitivi decreti verba, *d. sess. 25. De regularib.* Similia ergò non sunt, *d. sess. 25. cap. 19. De regularib.* de vi, metu, & similibus, cum dicta anticipata professione. Et sanè si ea fuisset dicti Concilij sententia, sine exceptione sic generaliter & indistinctè non proposuisset de anticipatæ professionis nullitate: quia hæc generalitas præcedentis decreti efficit, ut subsequens in alio decreto proposita exceptio in alijs, præsertim similem omnino & concludentem rationem non habentibus, extendi non debeat ad præcedentem eamque non proximo loco, sed ex intervallo cum separatione plurium articulorum subiecta. De quo minus dubitandum putamus, propter accedens dicti Ordinis Carthusiensis statutum; quo omnis tacita professio abolita est, sic ut ex cursu solius temporis superinduci non possit.

De Regular. & transf. ad relig.

SUMMARIUM.

Regularis Prælati, qui exemptus est, electio à quo confirmanda.

1. 3. Regularis Prælati electio per quem sit confirmanda.
2. Immediatus quis dicatur.

CONSILIVM CCCCLV.

REVERENDE Domine Pater. Rectè mihi animadvertisse & observasse videtur Reverenda Paternitas vestra, ad superabundantem diligentiam & cautionem dumtaxat, non ad juris necessitatem referendum esse, quod in Prælatura vestra prædecessores, electioni de ipsis canonicè factarum confirmationes à Sede Apostolica petiverint & obtinuerint: præsertim post illas obtentas ab immediato Ordinis vestri Præmonstratensis superiore Patre Abbate Generali. * Confirmatio enim electionum pertinet ad cujuscunque electi immediatum superiorem; & plerumque ad Episcopos, & Archiepiscopos; si eis ordinario jure immediatè; sin minus, ad eos, quibus in inferiore gradu proximè subsumunt, *c. cum Monasterium & ibi Panorm. & alij de elect. Summa Antonina in tertio tomo tr. 19. c. 4. Summa Rosella in dict. Confirmatio electorum nu. 4. Bartholom. Fumus in aurea Armilla in dict. Confirmatio, Summa Angelica in dict. Confirmatio, Summa Sylvestrina in dict. Confirmatio.* Nam confirmatio cùm ex auctoritate & superioritate sit, per suos gradus decurrere solet, & gradatim peti debet; primum ab immediatè proximo superiore; & deinde eo vel negligente, vel recusante, *c. 1. & ibi Doct. De supplen. neglig. Prælat. vel absente, l. Vbi non sunt*